

Ed.

348. Frumvarp til laga

um stóribúðaskatt.

Flm.: Páll Zóphóníasson, Hermann Jónasson.

1. gr.

Hver sá, er hefur íbúð til afnota, hvort heldur það er eigin íbúð eða íbúð, sem hann hefur á leigu, á þeim stöðum á landinu, þar sem lög nr. 39 1943 hafa komið til framkvæmda, skal greiða skatt af íbúð sinni eftir því, sem fyrir er mælt í lögum þessum. Skattur þessi kallast stóribúðaskattur og rennur að hálfu í ríkissjóð, en að hálfu í viðkomandi bæjar- eða sveitarsjóð.

2. gr.

Stóribúðaskatt skal miða við gólfllöt íbúðarinnar og herbergjafjölda, og telst þá ekki með íbúðinni eldhús, gangar, anddyri, búr, W.C., geymsluhús, þvottahús og miðstöðvarherbergi.

Stóribúðaskatt skal greiða af hverjum fermetra gólfplatar íbúðarinnar, sem er fram yfir:

30 fermetra í einu eða fleiri herbergjum, búi einn maður í íbúðinni.

55 fermetra í tveimur eða fleiri herbergjum, búi tveir menn í íbúðinni.

80 fermetra í þremur eða fleiri herbergjum, búi þrír menn í íbúðinni.

100 fermetra í fjórum eða fleiri herbergjum, búi fjórir menn í íbúðinni.

Búi fleiri en fjórir menn í íbúðinni, bætast 20 fermetrar á gólfrymi fyrir hvern mann, sem býr í íbúðinni, fram yfir fjóra.

Enn fremur er heimilt, eftir mati skattstjóra (skattanefnda) að ákveða 20 fermetra gólfllöt skattfrjálsan í skrifstofu, ef sá, er íbúðina hefur til afnota, telst vegna atvinnu sinnar þurfa sérstaka skrifstofu.

3. gr.

Nú er atvinna þess, er hefur íbúð til afnota, þannig háttað, að hann þarf atvinnu sinnar vegna að hafa fleira fólk í íbúðinni vissa tíma ársins en venjulega, og skal þá miða stærð skattfrjáls gólfplatar við tölu íbúa, þegar hann, atvinnu sinnar vegna, þarf að hafa þá flesta.

4. gr.

Af hverjum fermetra í gólfleti íbúðar, sem er fram yfir það, sem 2. gr. tiltekur, skal sá, er íbúðina hefur til afnota, greiða kr. 200.00 á ári. Skatt þennan innheimta lögreglustjórar, í Reykjavík tollstjóri, fyrir 1. okt. ár hvert, í fyrsta sinn fyrir 1. okt. 1948.

5. gr.

Skattanefndir reikna út stóribúðaskatt. Til hliðsjónar við álagningu hans skal löðaskrárritari í Reykjavík, en byggingarfulltrúar og byggingarnefndir annars staðar, gefa skattanefndum (skattstofum) upplýsingar um stærð íbúða í umdæminu fyrir 1. júní ár hvert.

Fyrir sama tíma skal manntalsskrifstofan í Reykjavík, en þeir, sem framkvæma manntal annars staðar, gefa skattanefndum (skattstofum) upp fjölda heimilisfastra manna í hverri íbúð í umdæminu.

Heimilt er skattanefndum að krefja alla þá, er íbúð hafa til afnota, um upplýsingar um stærð íbúðar og fjölda heimilismanna á þeim tíma og í því formi, er þær telja henta. Skylt er hverjum, er húsnæði hefur, að gefa slíkar upplýsingar. Beita má allt að 100.00 kr. dagsektum, ef slíkar umbeðnar skýrslur eru ekki gefnar í tæka tíð. Fáir skattanefnd ekki fullnægjandi skýrslur um stærð íbúðar og fjölda heimilismanna innan þess tíma, er hún hefur til tekið, skal hún áætla hvort tveggja eftir beztu vitund.

6. gr.

Skattanefndir (skattstjórar) skulu hafa lokið við að leggja stóribúðaskatt á fyrir 1. sept. ár hvert og hafa birt um það skrá, er liggja skal frammi til sýnis almenningi 1.—15. september.

7. gr.

Álagning stóribúðaskatts má kæra. Skal kæra komin til skattanefndar fyrir 1. október ár hvert. Skjóta má úrskurðum skattanefnda um álagðan stóribúðaskatt til yfirskattanefndar og ríkisskattanefndar eftir sömu reglum og kærnum vegna álagðs tekju- og eignaskatts.

8. gr.

Fjármálaráðherra gefur út reglugerð um framkvæmd laga þessara, þar á meðal um kærufresti til yfirskattanefndar og ríkisskattanefndar.

9. gr.

Stóribúðaskatt má taka lögtaki, og hvílir hann sem lögveð á íbúðinni.

10. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Greinargerð.

Meira húsnæði er til nú en var árin 1939 og 1940 miðað við fólksfjölda. Þrátt fyrir það er vitað, að margir búa við ófullkomið húsnæði og aðra vantar húsnæði. Húsnæðisvandræði eru meiri nú en nokkru sinni fyrr. Þetta stafar af því, að margir búa til muna rýmra en þeir gerðu. Sumum finnst, að í þessu gæti nokkurs óhófs.

Til þess að reyna að ráða nokkra bót á þessu er hér lagt til, að skattur sé lagður á íbúðir, sem teljast mjög stórar, og er þess þá vænt, að ýmsir muni frekar kjósa að leigja út frá sér hluta af íbúð sinni en greiða skattinn, sérstaklega ef fram næði að ganga breyting á húsaleigulögunum í þá átt, að menn þyrftu ekki að eiga von á því að sitja alla ævina með þann leigjanda, er fyrst yrði hleypt inn í íbúðina.

Tilganginum með flutningi frumvarpsins virðist nægilega lýst með framan-sögðu, og um önnur atriði þess þykir ekki ástæða til að ræða fyrri en í framsögu.